

11th week: Czech traditions (L8). Doctor's office (L16). Grammar: Time expressions.

Byl jsem na očkování.

Proč? – Protože budu pracovat v nemocnici.

Proti čemu je to očkování? – Proti žloutence. < žloutenka

Co je zítra? – Zítra je volno. Proč je volno? – Je svátek (public holiday).

Jaký svátek? „Svátek rasistů.“

Svátek práce.

Zítra budou ve městě rasisti, budou pochodovat.

Zítra budou ve městě komunisti.

Zítra budou ve městě socialisti.

Zítra budou ve městě ekologisti

Všichni budou zítra ve městě. – Protože nejdou do práce.

Příští týden v pátek je taky svátek. Jaký svátek je příští týden? – Osvobození Československa. = Konec války.

Kdo je tady nejstarší?

Jste v ordinaci.

— zaregistrujte pacienta

— zjistěte základní anamnézu

— objednejte pacienta

— buďte profesionální a milí

Regulační poplatek

Dobrý den, posad'te se **prosím**.

- **Máte kartu pojišťovny? Jaké máte pojištění (what is your insurance)**
- **Jak se jmenujete?**
- Kdy **jste se** narodil? (jaké máte datum narození) – 20. 6. 1985
- Kde bydlíte? Jakou máte adresu?
- Máte telefonní číslo? Jaké máte telefonní číslo? Jaký je váš telefon?
- Jaké máte potíže? – Mám zlomené obě ruce, **mám rakovinu**, zápal plic, mám bolesti na hrudi, mám problém s oběma nohama. A bolí mě záda. A moc mě bolí hlava. Točí se mi hlava.
- Buší vám srdce? – Ano, buší mi srdce.
- Co je vážný problém? – Moje hlava.
- Měl jste nějaký úraz? – Ano, měl jsem autonehodu minulý týden.
- Jel jste do nemocnice? – Ne, nejel.
- A proč? – Protože nemyslel jsem, že to je vážné.
- Půjdete na rentgen! – S čím? – S rukama, s nohama, se zády, s hlavou, s hrudníkem.
- Musíme dělat krevní test, protože možná máte infekci.
- Máte očkování proti tetanu?
- Potřebujete MR, protože máte rakovinu.
- Krvácíte? – Možná, nevím, nevidím kvůli krvi v oku. | Můžete mu pomoci?
- Zastavit krvácení?
- Předepíšu vám léky proti bolesti. Tady je recept.
- Uvidíme se příští týden v pondělí v sedm ráno.
- Může být v osm? – Ano, může být.
- Kolikátého je v pondělí? – Čtvrtého.
- **Když budete žít**, uvidíme se v pondělí čtvrtého, nebo v úterý pátého v sedm hodin ráno, nebo ve tři hodiny odpoledne.
- Bydlíte sám?
- Máte nějaké alergie.
- (Jak se máte?) Jak se dnes cítíte? – Mám problémy se vším. (with everything)

Čtěte datum (sedmého)

1. Kolikátého mám přijít na kontrolu? — Moment, přijďte **7. 4.** – sedmého dubna / sedmého čtvrtý
2. Chtěl bych se objednat. — Máte čas **8. (osmého)**? – **Bohužel** ne, až 9. (devět – devátého)
 - a. Objednat se k doktorovi, ke kadeřnici, k zubaři...
 - b. Objednat se na vyšetření.
3. Kolikátého bude **pozítří**? — Pozítří? **Dneska** je 15. 1. (patnáctého první), tak **pozítří** bude 17. (sedmnáctého)
4. Kolikátého bylo **předevčirem**? — Dneska je 12. (dvanáctého), takže předevčirem muselo být 10. (deset – desátého)
5. **Na** jak dlouho jsi přijel do Brna? — **Na** měsíc. Budu tady **od** 9. 10. **do** 8. 11. (od devátého října do osmého listopadu)

6. Kolikátého máš narozeniny? – 27. 2. Proč se ptáš? (dvacátého sedmého = **sedmadvacátého** února)
7. Kdy budete mít letos dovolenou, pane doktore? — Asi **od 10. do 24. 7.** (od desátého do čtyřadvacátého července).
8. Vy jste byla loni nemocná, že? Odkdy dokdy? — Od **3. 11. do 11. 12.** Od třetího listopadu do jedenáctého prosince.

Časové předložky (temporal prepositions)

genitiv	od—do	Pracuju od rána do večera. Od pondělí do pátku. Od pěti do šesti.
	během	Pacient zemřel během operace. Během semestru píšeme mnoho testů. Během testu nesmíte používat telefony.
akuzativ	— (no preposition)	— příští, minulý, každý, celý + [days, weeks] — příští sobotu, minulou neděli, celý týden, každou chvíli — interval : spím dvě hodiny, studuju pět minut — dates: dvacátého
	na	— holidays : na Vánoce, na Velikonoce, na prázdniny, na víkend pojedu domů — length : pojedu tam na týden, na měsíc; půjčím ti tu knihu na hodinu — pojedu domů na Vánoce (holiday) na víkend (planned time) a budu tam celý víkend (interval)
	v / ve	— dny : v pondělí, ve středu — hodiny : v jednu hodinu, v šest hodin
	za	— uvidíme se za 5 minut (teď + 5 minut), za měsíc (teď + měsíc, za hodinu jdu domů — musíte brát ty léky pětkrát za den (= denně) / dvakrát za týden
lokál	o	— holidays: o Vánocích, o Velikonocích, o prázdninách (on holiday: „empty days“), <u>o víkendu</u> budu doma
	po	po obědě, po snídani, po lekci, po operaci; potom („after that“)
	při	při jídle, při cvičení, při námaze, při operaci
	v	— months: v lednu, v únoru...
instrumentál	před	před týdnem, před minutou, před hodinou, předtím („before that“ – ago); před pěti minutami (5 minut zpátky)

Při operaci doktor mluví se sestrou.

Pacient zemřel **během** operace.

Doplňte předložku (pokud je potřeba).

1. **NA** Vánoce chodí hodně lidí **O** půlnoci do kostela
2. ___–___ 25. prosince je Boží hod vánoční a den ___–___ 26. prosince se jmenuje Na Štěpána.
3. ___**NA**___ Velikonoce / O Velikonocích dostávají muži od žen malovaná vajíčka.
4. Mikuláš dal chudé rodině **V** noci na okno peníze. V NOCI / VE DNE
5. Mikuláš byl biskup, který žil ___**VE**___ třetím **století** v Byzanci. Ve dvacátém století.
6. ___–___ večer ___–___ 5. prosince můžete v českých ulicích vidět Mikuláše.
7. Velikonoce jsou ___–___ týden ___**PO**___ prvním jarním úplňku.
 - a. Narodil jsem se šestého.
 - b. Můj kamarád se narodil **den** po mně, sedmého.
 - c. Uvidíme se hodinu po škole. (Škola končí v 7, uvidíme se v 8)
8. Noc **od** 30. dubna **do** 1. května je **prý** kouzelná. Čarodějnice = the witches
9. Co obvykle děláte vy **NA** Velikonoce, **NA** Vánoce a **NA** Silvestra?

Nový rok je 1. 1.

Silvestr je 31. 12. – Hrajeme intelektuální hry a konverzujeme o kultuře.

Na Silvestra a na Nový rok

- hrajeme poker intelektuálně.
- kouříme doutník
- jíme všechno dobré jídlo
- pojedu do klubu tancovat, budu poslouchat muziku (hudbu)
- intelektuálně zvracet na baru

Slova v závorkách použijte ve správné formě.

1. (Každá zima) jezdíme lyžovat. Každou zimu...
2. (Minulý rok) jsem byl doma. Minulý rok...
3. (Minulá středa) jsem psal test. Minulou středu...
4. (Celé léto) bylo krásné počasí. Celé léto...
5. (Každá chvíle) zvonil telefon. Každou chvíli...
6. (Celá doba) jsem na tebe myslel. Celou dobu... (all the time)
7. (Minulý měsíc) jsem měl moc práce. Minulý měsíc...
8. (Každá sobota) chodím plavat. Každou sobotu...
9. Pršelo (celá noc). ... celou noc.
10. Studovali jsme (celé dopoledne). ... celé dopoledne
11. (Příští sobota) ti napíšu. Příští sobotu
12. Tancovali jsme (celý večer). Celý večer

Doplňte do vět **na, za** nebo nedoplňujte žádnou prepozici.

V kolik hodin končíme? **Ve** 12:40.

Je 12:35 – končíme **za** 5 minut.

Ještě máme 5 minut.

Na posledních 10 minut šly studentky domů.

1. **ZA** 20 minut jsem doma!
2. **NA** jak dlouho jela Jana do Kanady? — **NA** 9 měsíců.
 - a. — Jak dlouho jela Jana do Kanady? —9 hodin.
3. Sejdeme se v centru! Budu tam **ZA** chvíli.
4. Zítra letím **NA** rok do Ameriky. Budu tam studovat.
5. — jak dlouho jsi bydlel v Berlíně? — 3 měsíce.
 - a. **Na** jak dlouho **jedeš** do Berlína? Jsem tady jenom na jeden den. ~~Budu bydlet v Berlíně na jeden rok.~~
6. **ZA** dva měsíce končím školu.
7. — jak dlouho bydlíte v Praze? - Bydlím tady jenom —měsíc.
8. Můžeš jít ven? — Ano, ale jenom **NA** chvíli. Večer se ještě musím učit.
9. Ted' jsem v České republice, ale **ZA** týden jedu domů.
10. Byl jsem tři dny v Anglii a — **celou** dobu přšelo.

Doplňte předložku (pokud je potřeba).

1. ____ obědem si musíš umýt ruce.
2. Pojedu do Brna až ____ týden.
3. ____ jaře jezdím na filmový festival.
4. Odjedu ____ ráno nebo ____ dopoledne.
5. Přijedu ____ sobotu ____ 5 hodin večer.
6. ____ Vánoce jezdím vždycky domů.
7. ____ víkendu začnu pracovat na tom projektu.
8. ____ obědě jsme mluvili o novém filmu.
9. ____ cesty jsme si povídali.
10. Pracuju ____ rána ____ večera.
11. Zítra pojedu ____ týden do Francie.
12. ____ obědě jsem šel spát.
13. ____ týdnem jsem se vrátil z Japonska.
14. Pracuju v naší firmě už ____ ři roky.

Které tradiční české svátky znáte? Kdy je slavíme? Spojte.

1. Velikonoce	a) 24. 12.—26. 12.
2. Vánoce	b) 31. 12.
3. Čarodějnice	c) 5. 12.
4. Silvestr	d) 30. 4.
5. Mikuláš	e) 2.11.
6. Dušičky	f) týden po prvním jarním úplňku

Important temporal expressions

včera předevírem minulý rok — loni předminulý rok — předloni	dnes dneska tenhle rok — letos teď	zítra pozítrí příští rok přespríští rok
---	---	--

tenkrát tehdy v minulosti	v současné době v současnosti	někdy (v budoucnosti) v budoucnosti
přítom, zároveň zatím/zatímco		

Vyberte vhodný výraz.

1. Loni/letos pojedeme na Vánoce k babičce na Moravu.
2. Kamarád tu byl na návštěvě především/pozítří.
3. Musíme to udělat před chvílí/teď hned.
4. Tenkrát/v současné době jsem mu nevěřila, ale teď už mu věřím.
5. Uklízel jsem a přítom/a tenkrát jsem poslouchal hudbu.
6. Pracoval jsem na zahradě a manželka zatím/zatímco uklidila celý dům.
7. Zatímco/zatím jsem psal domácí úkol, venku přestalo pršet.
8. V minulosti/v současné době studuju medicínu v Brně.